

Költségvetés készítése

1. **Kiss Kft.** értékesítési előrejelzése a harmadik negyedévben egységekben a következő: július: 4000, augusztus: 9000, szeptember 7500. A Kiss Kft.-nél a készletezési politikában a következő hó értékesítésének 5%-át írja elő a hó végére biztonsági készletként. Kiss Kft. túltervezte a júniusi értékesítést, és 450 egység maradt a raktárban a hó végére. *Készítsen egy gyártási előrejelzést a Kiss Kft. részére a harmadik negyedévre, ha a terv szerint októberben az értékesítést 6800 egységre becslik!*

2. **A Futta Kft.** értékesítési terve (db-ban) 2012. évre:

Jan. – Márc.	420 000
Ápr. – Jún.	380 000
Júl. – Szept.	500 000
Okt. – Dec.	370 000
Összesen	1 670 000

2013. év első negyedévi értékesítését 450 000 db-ra tervezi. 2011. december 31-én a terv készlet állomány 147 000 db. A késztermék készlet zárókészlet szükséges állományát a következő negyedévi tervezett értékesítésének 35%-ban határozta meg. *Készítse el a gyártási tervet a 2012. évre!*

3. **Csizmajó Rt.** tervezett értékesítése csizmából 21 480 pár szeptemberben. 60 cm bőr kell egy pár csizma előállításához. A nyitókészlet bőrből 2500 méter, csizmából 1154 pár. A magas téli értékesítési előrejelzés miatt Csizmajó Rt. 9000 méter bőrt és 3800 pár csizmát tervez raktáron tartani a hó végén. Csizmajó nem rendelkezik befejezetlen termeléssel sem a hó elején, sem a hó végén. *Mennyi bőrt kell vásárolnia szeptemberben az Csizmajó Rt.-nek?*
4. **Daráló Kft.** 75 000 db készterméket készül értékesíteni májusban. Minden egyes termékhez három dkg X anyag (650 Ft/kg), és 4 dkg Y anyag (125 Ft/kg) szükséges. Az aktuális nyitókészletek és a tervezett zárókészletek a következők:

	máj. 1.	máj. 31.
Késztermék készlet (db)	15 000	12 500
X anyag készlet (kg)	80	96
Y anyag készlet (kg)	123	125

- a) *Hány kg X anyagot kell majd beszereznie Daráló Kft.-nek májusban? Mennyibe fog kerülni?*
b) *Hány kg Y anyagot kell majd beszereznie Daráló Kft.-nek májusban? Mennyibe fog kerülni?*

5. **Kollégiumi Menedzsment Oktató Rt. (KMO)** egy non-profit szervezet, amelyik menedzsment szemináriumokat támogat, továbbá részt vesz a kollégiumi adminisztrátorok oktatási anyagának fejlesztésében. A szemináriumok finanszírozása belépődíjból történik, míg a fejlesztési program tagdíjakból. A KMO éves költségvetésből működik, és éppen a következő évi pénzforgalmi előrejelzést készíti el. A következő információk állnak rendelkezésre:

Szemináriumok

Árbevétel: 12 millió euró várható az egész évre. Minden programnak ugyanakkora bevétele lesz. A részvételi díjat ugyanabban a hónapban szedik be, amikor a szemináriumot tartják. A programokat az oktatási időszakban tartják, azaz júniusban, júliusban, augusztusban és decemberben nincs. Az árbevétel 12%-a havonta az év első öt hónapjában realizálódik. A fennmaradó összeg egyenletesen eloszlik szeptember, október és november hónapban.

Közvetlen költségek kiadása:

- Előadók díja: a szemináriumok bevételeinek 70%-a, amit a következő hónapban fizetnek ki. Az előadók nem KMO alkalmazottak, így ezen felül nem részesülnek semmilyen plusz juttatásban.
- Felszerelések költsége: 5,6 millió a teljes évre. Az egyes eseményekre azonos díjak kerülnek felszámításra, és az esemény után azonnal ki is fizetik.
- Éves promóciós költségek: 1 millió euró, amit egyenletesen költenek el. Nincs promóció júniusban és júliusban.

Fejlesztési program

Fejlesztési támogatás: sok projektből áll, amelyek már majdnem befejeződtek. A következő munka egy megvalósíthatósági tanulmány a következő évre. A támogatások kifizetése az első hat hónapban lesznek, havonta 500 ezer euró összegben.

Fizetések, egyéb kiadások

Irodabérlet: 240 ezer euró évente, havi kifizetéssel.

Általános adminisztrációs költségek: 125 ezer euró havonta fizetve.

Értékcsökkenési leírás: 240 ezer euró évente

A KMO általános promóciós éves kiadása: 600 ezer euró, havi fizetéssel.

Fizetés: 960 ezer euró évente, plusz 25% bónusszal. Ezek havonta kerülnek kifizetésre. Az éves nyugdíjjárulék 24 ezer euró (a fizetés 2,5%-a), amit április 15-én kell befizetni.

Egyéb információk:

Tagdíjak: 100 ezer tag, mindenki 100 eurót fizet évente. A kiszámlázása júniusban történik. Az összeg 60%-a júliusban, 30%-a augusztusban, 5%-a szeptemberben, és 5%-a októberben folyik be.

Beruházások: 510 ezer euró, az első öt hónapban egyenletes kifizetéssel.

Várható készpénzállomány január elsején (nyitóérték): 750 ezer euró.

a) *Készítse el az éves pénzbevétel/kiadás kimutatást!*

b) *Készítsen éves készpénzforgalmi előrejelzést havi bontásban!*

c) *Milyen következtetésekre jut?*

6. **Miki Egér Kft.** könyvelői a második negyedév pénzforgalmi előrejelzését készítik egy gyorsétteremben. A tulajdonos, amíg a kész tervet nézte, véletlenül ráöntötte a kávéját, így néhány érték olvashatatlaná vált. Számolja ki a hiányzó értékeket, ha tudja, hogy a minimális pénzeszköz értéke hó végén 2,5 millió lehet, a kölcsönösszegek, visszafizetések összege 500 ezerrel oszthatónak kell lennie. (A zárójel mínusz számot jelöl.)

	Április	Május	Június	Összesen
Nyitóérték	2500	?	?	?
Pénzbevétel	8200	10100	?	?
Összes rendelkezésre álló pénz	?	13000	21000	39200
Pénzkiadások				
Alapanyag számla kifizetések	?	3900	5700	?
Munkabér kifizetések	5000	?	6100	17000
Rezsiköltségek kifizetése	4000	4600	?	13000
Összes kifizetések	10300	?	16200	?
<i>Egyenleg (pénzbevétel – kifizetések)</i>	<i>?</i>	<i>?</i>	<i>?</i>	<i>?</i>
Rendelkezésre álló (hiányzó) készpénz	?	?	?	?
Minimális készpénzállomány	(2500)	(2500)	?	?
Többlet (szükséges) készpénz	?	(3900)	?	(4200)
Nem rendszeres pénzmozgások				
Kölcsön felvétel (visszafizetés)	2500	?	(2000)	?
Tárgyi eszközök értékesítése (vásárlása)			?	?
Kamatbevétel (fizetés)			?	(50)
Záró érték	2900	?	?	2750

Költségek

- Miért hívjuk változónak azt a költséget, amely a releváns szakaszban állandó marad a mennyiségre vetítve?
- Mi a különbség a termékköltség és az időszaki költség között?
- Miért tekintjük az anyagköltségek és a bérköltségek egy részét közvetlennek, a másikat pedig közvetettnek? Mondjon példákat!
- T-köző Kft. törülközőket gyárt. A termelés során felmerülő költségek között van a frottír anyag, a telep bérleti díja, a gépek üzemelésének rezsiköltségei. Rajzolja fel a költségre leginkább jellemző viselkedést, és adja meg a típusát (fix, változó).
- Fény-Fém Lámpagyártó Kft.**-nél a következő költségek merültek fel a múlt hónapban 100 lámpa legyártásához (ezer forintban):

Lámpaernyő	100
Réz lámpaoszlop	500
Lineáris értékcsökkenés	600
Minőségellenőrök fizetése	1.800
Rezsi	200
Összesen	3.200

 - Mennyi volt egy lámpa gyártási költsége?
 - Melyek a változó és melyek a fix költségek?
 - Ha 300 lámpát gyártott volna, akkor egy lámpa költsége nagyobb vagy kisebb lett volna? Miért?
- A költségek tervezésénél a vállalatok figyelembe vesznek olyan tényezőket, amelyek hatással vannak az egyes költségekre. Említsen meg néhány olyan tényezőt, amelyeknek a változása befolyásolja a következő költségeket!
 - gyár fenntartási költségek
 - értékesítési munkatársak gépjárműinek működési költsége
 - egészségbiztosítási járulék
 - alkalmazottak továbbképzési költsége
- Bocskorfogó Kft.** fogókat gyárt. A következő költségek merültek fel az adott évben (ezer forintban):

Bérköltségek	Gépkezelők	165.000
	Gépkarbantartók	34.000
	Minőségellenőrök	56.000
Anyagköltségek	Réz	762.000
	Gépolaj, gépszír	4.000
	Anyacsavar	1.300

 - Mennyi az éves közvetlen bérköltség?
 - Mennyi az éves közvetlen anyagköltség?
 - Mennyi az éves közvetett bér- és anyagköltség?
- Ing-Ovány Kft.** egy ingeket előállító cég, és két műszakban dolgoznak a munkások. A vállalat délutánra 10% műszakpótlékot, míg túlórára az alapbéren felül 50% pótlékot ad. Mivel az összes inget raktárra gyártják, és nem egyedi megrendelésre, a pótlékokat az üzemi általános költségek közé számolják el. A szeptemberi bérfizetési jegyzék a következőket tartalmazza:

Összes munkaóra szeptemberben	16.000
Alap órabér a nappali műszakban	500
Összes ledolgozott órák száma a két műszakban túlóra nélkül (a két műszakban ugyanannyi órát dolgoznak)	14.000

Az összes túlóra a nappali műszakban történt.

- Számolja ki a túlórák számát!
- Mennyi a közvetlen bérköltség? Mennyi a közvetett bérköltség?
- A bérköltség közül mennyit fizettek a túlórára és a műszakpótlékra?

9. Hedvig Rt. könyvelésében a következő éves gyártási költségek vannak (eFt):

Közvetlen anyagköltség	398.000
Közvetlen munkabér	671.000
Üzemi általános	282.000
Változó	47.000
Fix	235.000

- a) Mi az elsődleges költség a Hedvig Rt.-nél?
b) Mi a konverziós költség a Hedvig Rt.-nél?
c) Mi a szűkített termék önköltség a Hedvig Rt.-nél?

10. A Húsdaráló Kft. húskészítményeket gyárt. December folyamán 400 kg bélszín vásárolt, 4000 Ft/kg áron. A következő táblázat mutatja a felhasználását:

Orosz húsgombóc Kocsisék kóktélpartijára (dec. 7.)	35 kg
Tatár bifsztek Tataiék esküvői vacsorájára (dec. 21.)	205 kg
Spanyol húsgolyók Barabás születésnapjára (dec. 12.)	20 kg
Hamburger a karácsonyi évfizetésre a cégnél (dec. 23.)	25 kg
Szószt a milánói makarónihoz Kissék házassági évfordulójára (jan. 3.) ; a szószt a hűtőben van év végén	45 kg
Orosz húsgombóc minták a helyi kisbolt részére (dec. 20.)	5 kg
Lefagyasztva januári feldolgozásra	10 kg
Francia húsgombócok Sörös focimeccsére (jan. 3.); a hozzávalók már össze vannak keverve, de még nincs gombóccá formázva, hűtőben van év végén	40 kg
Tönkrement, mert nem tették be a hűtőbe	15 kg

Melyik főkönyvi számlán (alapanyag, befejezetlen termelés stb.) helyezné el a fenti tételeket a dec. 31-i pénzügyi kimutatásban?

11. **Ballos Rt.** a következő készletadatokkal rendelkezik június elején és végén (ezer forintban):

	június 1.	június 30.
Befejezetlen termelés	17.000	21.000
Késztermékek	8.000	6000

A következő további információk állnak rendelkezésre az adott hónap termelési adataiból:

Felhasznált közvetlen anyagköltség	36.000
Közvetlen bérköltség	81.000
Üzemi általános költség	67.000

- a) Számolja ki a gyártási költséget júniusra!
b) Számolja ki az értékesített késztermékek értékét júniusra!

12. A következő adatok állnak rendelkezésre egy mérnöki tervezőiroda első hónapjának működési költségeiből:

Mérnökök bére	900.000
Műszaki rajzoló béré	360.000
Mérnöki segédanyagok a tervezéshez	120.000
Rezsiköltség (80%-a tartozik a tervező területéhez)	90.000
Recepciók fizetése	1.100.000
Mérnöki segédanyagok készlete a hó végén	80.000
Tervező eszközök havi amortizációja	75.000
Épület biztosítása (80%-a tartozik a tervező területéhez)	60.000

A tervezőiroda a hónapban elvállalt összes munkát elvégezte és kiszámlázta az ügyfelek részére. Számítsa ki az értékesített szolgáltatások költségét!

13. **B-ókor Kft.** értékesített késztermékeinek költsége júniusban 35.000.000 forint. A befejezetlen termelés készlet a hó végén a hó nyitókészletének 95%-a. Az üzemi általános költség a közvetlen bérköltség 80%-a. A hónap alatt 11.000.000 forint értékű alapanyagot vásároltak. További információk a készletekről:

	június 1.	június 30.
alapanyag	2.220.000	1.900.000
befejezetlen termelés	40.000	?
késztermék	10.850.000	10.500.000

- Számolja ki a gyártási költséget júniusra!
- Számolja ki a közvetlen bérköltséget és az üzemi általános költséget!
- Számolja ki a konverziós költséget!

14. A Zénó Kft. könyvelésében a készletek egyenlege és a költségadatai az első negyedévben a következők:

	Jan. 1.	Márc. 31.
Közvetlen anyagköltség készlet	6100	8200
Befejezetlen termelés készlet	3300	5400

Gyártási költség az első negyedévben: 24 000
 Közvetlen felhasznált anyagköltség: 7500
 Üzemi általános: 6200

A közvetlen bérköltség az üzemi általános költség kétszerese.

- mennyi alapanyagot vásároltak a negyedévben?
- mekkora volt az alapvető költség az első negyedévben?

Költség-mennyiség-haszon elemzés

1. Vízgyártó Zrt. a következő adatokkal rendelkezik:

- árbevétel: 200 Ft/db
- költség: 1,050,000 Ft + 50 Ft/db

Számolja ki a fedezeti pontot mennyiségben és értékben!

- Zimzum Szoftver Kft. 20 ezer darab értékesítését tervezi az új termékéből, a PénzTerv-ből. A fix költség 8 millió forint, a változó költség az értékesítési ár 60%-a. 2 millió forint nyereség eléréséhez mekkora áron kell eladnia egy darabot?
- Macsakajaj Zrt. éves árbevétele 20 millió forint, a változó költség az értékesítési ár 75%-a. A fix kiadások 400 ezer forintot tesznek ki havonta. Mennyivel kell növelnie az árbevételt, hogy az adózás előtti eredménye az értékesítés 10%-a legyen?
- Lila Géza pszichiáterként dolgozik, aki 8 ezer forintot kér egy órára a pácienseitől. A rendelőt bérli, és a következő költségek merülnek fel havonta:

Bérleti díj	50000
Titkárnő bére	90000
Rezsi	30000

Lila úrnak minden évben 80 óra továbbképzésen kell részt vennie. Ezért 100 ezer forintot kell átlagosan kifizetnie havonta.

A munka jellege miatt a változó költség minimális, 500 Ft/fő.

- Hány páciens szükséges egy hónapban ahhoz, hogy elérje a fedezeti pontot?
- Dr. Lila szeretné annyira felfejleszteni a praxisát, hogy az adózás utáni jövedelme 700 ezer forint legyen. Az adó mértéke 30%. Hány páciensre kell megvizsgálnia havonta, hogy ekkora jövedelemre tegyen szert?
- A doktor szeret búvárkodni és síelni is. Ahhoz, hogy ezeket a sportokat űzni tudja, szeretné tudni, hogy napi hat órával, heti 4 munkanapot számolva képes lenne-e az előző jövedelemszintet elérni. Számolással bizonyítsa az állítását!

5. Görcs Jánosnak van egy egyedi motorbicikliket gyártó vállalkozása. Helyi vásárlóknak értékesíti 300 ezer forintért. A felmerült költségei a következők:

Tétel	Ft/motor
közvetlen anyagköltség	120 000
közvetlen bérköltség	30 000
változó üzemi általános	15 000
változó értékesítési költség	30 000
Fix gyártási költség	30 000 000
Fix általános, adminisztrációs és értékesítési költség	18 000 000

- a) Hány motorbiciklit kell eladnia, hogy 24 750 000 forint nyeresége legyen?
b) Mekkora árbevételre kell szert tennie, hogy a nyeresége az értékesítés 20%-a legyen?

6. **Korom Sárinak** körömépítő stúdiója van. Egy szettet 5000 Ft-ért értékesít. A vállalkozáshoz tartozó költségek a következőképpen alakulnak:

Változó költségek (szettenként)	
anyagköltség	600 Ft
bérköltség (manikűrös)	400 Ft
Fix költségek (havonta)	
hirdetés	5000 Ft
bérleti díj	25000 Ft
repció	60000 Ft
rezsi	10000 Ft

- a) Mi a fedezeti pont értéke mennyiségben, értékben?
b) Ha Ági 40% haszonnal szeretne dolgozni az adózás előtti eredményt figyelembe véve, hány szettet kell értékesítenie egy hónapban?
c) Ha Áginak jelenleg 30 ügyfele van havonta, mekkora a működési áttétel?
d) Ha a vállalkozás növelni tudja az értékesítést 40%-kal, mennyivel fog nőni az árbevétele, illetve a nyeresége?

7. **Borzák Kft.** négyüveges csomagban kínálja termékét. Egy csomag ára 3200 Ft. A termelés változó költsége 560 Ft. Az éves fix költség 435 600 Ft. A cég jelenleg 180 ezer négyüveges csomagot értékesít évente.

- a) Mekkora a biztonsági sáv mennyiségben?
b) Mekkora a működési áttétel?
c) Ha a vállalat 30%-kal tudná növelni az értékesítését, hány százalékkal növekedne az eredménye?

8. **Kismalac Kft.** révet üzemeltet. 3 és fél hónap múlva azt realizálták, hogy napi 11 millió Ft költség mellett csak 6 250 000 Ft bevétel keletkezett. Az átkelési díj 2500 Ft.

- a) Hányan használták a révet naponta?
b) Ha az összes felmerült költség fix lenne, mekkorára kellene emelnie a díjat, hogy elérje a fedezeti pontot? Hogy 2,5 millió forint adózás előtti nyereséget érjen el naponta?
c) Tegyük fel, hogy a költségek 80%-a fix, a többi az igénybevevők számától függ. Ha a kft. megemeli a díjat 3000 Ft-ra, az átkelők száma valószínűleg 10%-kal csökken. Jobban vagy rosszabbul jár-e a cég, mint a jelenlegi esetben? Mennyivel?
d) Tegyük fel, hogy a költségek 80%-a fix, a többi az igénybevevők számától függ. Ha a használat 5%-kal csökken minden 1000 Ft-nyi árnövelés miatt (a jelenlegi állapotból kiindulva), milyen mértékű használat, illetve díj esetén tud profitot realizálni a kft.?

9. **Bú-tor Kft.** exkluzív fa asztalokat és székeket gyárt és értékesít. Átlagosan minden asztal értékesítésre jut 4 szék értékesítés. Minden széknek 15000 Ft/db fedezete van, és minden asztalnak

40000 Ft/db a fedezete. Az üzemi általános költsége 100 millió forint évente. Az értékesítési ár 300 000 Ft asztalonként, és 60 000 Ft székenként.

- a) Mekkora árbevételre van szüksége, hogy elérje a fedezeti pontot? Hány asztalt és hány széket jelent ez?
- b) Mekkora árbevételt kell elérnie, hogy 70 millió forint adózás előtti eredménye legyen?
- c) Ha a Bú-tor Kft. akkora árbevételre tesz szert, mint amit a b) pontban kiszámolt, de nem négy, hanem 6 szék értékesítése jut egy asztal értékesítésére, mennyi lenne az adózás előtti eredménye?

10. Lég-tér Kft. egy kis repülőket üzemeltető vállalat. Minden ülés egyforma, és a következő információk állnak rendelkezésre:

Átlagos repülőjegy ár	5000 Ft
Ülések száma	120
Átlagos kihasználtság	70%
Átlagos változó költség	2000 Ft/utas
Fix működési költség	120 millió Ft/hó

- a) mi a fedezeti pont utasszámban és árbevételben?
- b) Mekkora a fedezeti pont járatokban?
- c) Ha Lég-tér Kft. megemeli az átlagos repülőjegy árat 7000 Ft-ra, az átlagos kihasználtság 55%-ra csökken. Mekkora lesz a fedezeti pont járatokban mérve?
- d) Az üzemanyagköltség egy jelentős változó költség a repülésben. Ha az üzemanyag 800 Ft/literre nő, akkor az egy utasra jutó változó költség 3000 Ft lesz. Ebben az esetben mekkora lesz a fedezeti pont utasszámban és járatszámban mérve? (Az eredeti adatokból induljon ki.)
- e) A Lég-tér Kft.-ben növekedés volt a változó költségekben 2500 Ft/utasra nőtt, valamint a fix költségekben 140 millió forintra. Ezért az átlagos repülőjegy árat 6000 Ft-ra növeli. Hány utasra van szükség, hogy 30 millió forint adózás utáni eredménye legyen, ha az adókulcs 40%?
- f) (Az eredeti adatokból kiindulva.) A Lég-tér Kft. kedvezményt kíván nyújtani, hogy azzal növelje az utasok számát, ezért 4000 Ft-ra csökkenti a jegy árát, azt remélve, hogy az átlagos kihasználtság 80%-ra nő. Csak a fennmaradó helyekre (a 70%-os kihasználtság fölöttiekre) alkalmazná a kedvezményes árat. A hirdetési plusz költség 8 millió forint. Mekkora adózás előtti eredmény várható a kedvezményes jegyekből, ha a cég 40 járatot üzemeltet naponta, és 30 napot dolgozik egy hónapban?
- g) A Lég-tér Kft.-nek lehetősége van arra, hogy egy új útvonalat indítson be. A cég úgy véli, hogy 6500 Ft-ot kérhet el egy ülésért, de a kihasználtság csak 60%-os lenne. Az útvonalon 20-szor repülne havonta. A fix költség 10 millió forinttal növekedne (újabb személyzet, leszállási illeték, további repülőgépek, karbantartás stb.). Az utasra jutó változó költség 2000 Ft maradna.
 - a. belevágjon a cég az új útvonalba?
 - b. mennyi járatra lenne szükség, hogy 5,75 millió forint adózás előtti eredménye legyen havonta ezen az útvonalon?
 - c. ha a kihasználtságot 75%-ra tudná növelni, hány járatra lenne szükség az 5,75 millió adózás előtti eredmény eléréséhez havonta ezen az útvonalon?
 - d. milyen kvalitatív (minőségbeli) tényezőket kell még figyelembe vennie, hogy meg hozza ezt a döntést?